

<sida1> Catechismi Predikan i Kengis 1850 .

Jesus [<som trodde> [överstrykta ord](#)] sade till de Judar som trodde på Honom: Om I blifven vid mina ord: så Ären I mine rätte Lärjungar; Och I skolen förstå sanning[-]gen, och sanningen skall göra Eder fri. De svarade honom[:] Vi Äro Abrahams säd, och hafve alldrig Någons trälar varit. Svarade dem Jesus: sannerligen sä<sida2>ger Jag Eder: hvar och en, som gör synden, han är Syndens Träl: Men om Sonen gör Eder frie, så Ären I rättsligen frie: Joh. 8: 31, 32 ,33.

Vi höre af dessa Frälsarens ord, som finnas Upteknade uti Johan[-]nis Evangelium 8 Capitel och 31 och följande verser, att Menniskan är af Naturen en syndenes Träl, men Judarne, som ha<sida3>de den döda Tron i Peruken, emedan Johannes nämner Utryckeligen, att Jesus sade till Judar, som trodde på honom, dessa Judar förstodo icke att Frälsaren talade till dem om den andeliga Träldomen: dessa Judar Mente, att, som de voro Abrahams säd, och således härstammade från en Stamfader, som var fri både andeligen Och lekamligen, så kunde icke Frälsaren kalla <sida4> dem för Trälar, emedan de icke voro, såsom de mente oägta födde: ty När Frälsaren ville säga, att de voro syndens Trälar, fastän de härstammade från Abraham: så ville Judarne icke erkänna, att de voro uti ande[-]ligt afseende heller syndens Trälar; Ty de sade: vi Äro icke Oägta födde[,] Vi hafve en Fader Nemligen Gud. Alltså mente [[de](#)], kun[-]de icke Frälsaren kalla dem <sida5> för Trälar, hvarken i Andeligt eller lekam[-]ligt hänseende; ty först och främst här[-]stammade de från Abraham, som var både uti andeligt och Lekamligt afseende en friboren man: Men om också Abrahams Gudsfruktan icke kunde räknas hans efterkom[-]mande till förtjenst, så borde Frälsaren dock göra afseende på deras egen dygd och Guds[-]fruktan emedan de icke heller uti andeligt afseende voro oägta födde, emedan <sida6> de hade Gud till Fader, och detta på den grund, att de hade redan som Barn blifvit Uptagne uti Guds Nådes[-]förbund genom Omskärelsen, och sedan hade de iagta[-]git Allt, hvad som hörer till den Mosaiska Tros bekännelsen, gått flitigt i kyrkan, helgat Sabathen, afhållit sig från All afgu[-]dadyrkan, Med ett Ord[,] de hade fullgjort Alla Religion[s] bruk och Stadgar som Gud hade före<sida7>skrifvit dem i Mose Lag. huru kunde då Jesus af Nazaret, som sjelf var af ringa börd, eller låg härkomst, och dessutom var utan All Upfostran, och hade icke gått i Någon Schola, eller blifvit Prestvigd, huru kunde han Understå sig, att kal[-]la Guds folk, för Trälar? Uti Lekamligt afseende voro de icke Trälar, eme[-]dan de voro födde af christlige och friborne Föräldrar; <sida8> Och Uti andeligt afseende voro de icke heller så Ogu[-]daktiga, som den tidens Menniskor, hvilka hade afvi[-]kit ifrån Gud, till Ex. Israel, som före Babyloniska fången[-]skapen, kallades för en hora, utaf Profeterna Esajas[,] Hesekiel och Hoseas, emedan denna Guds Församling, som skulle vara en Frälsarens brud, hade betedt sig emot Gud, som en äktenskaps[-]bryterska, <sida9> emedan denna Guds Församling icke älskade den, som hon borde älska, nemligen Gud sin skapare, utan hon älskade verlden och sitt eget kött, och var således uti andeligt afseende en hora, som bolade med de Egyptiska Horkarlarne, af hvilka hon lät krama sina bröst: detta vill säga i andeligt afseende, Att den

Andeliga horan Israel, lät syndens begärelser och köttsliga lustar krama sitt hjerta hvadan ock Israel[s] <sid10> Barn kallas för horungar uti andeligt afseende, af Profetan [Profeten] Esajas 57: 3, och Profeten Oseas kallar Israels barn, för horbarn, Och theras Moder är en hora Os. 2: 4. [<Men Nu ville icke> överstrykta ord] horungars vanliga lott den tiden var Träldomen, emedan Föräldrarne icke vårdade sig om dessa Barn, som voro födde af Oäg[-]ta säng: de fingo gå omkring byarne och tigga, utan Up[-]fostran, <sid11> utan föräldravård och den som först tog dem i sin tjenst han gjorde dem till Trälar. Deruti består också det förskräckliga ansvar som måste följa i Evigheten på sådane för[-]äldrar, som icke erkänna sina Egna Barn, icke gifva dem Någon slags Upfostran eller föräldra vård. Dessa horungar måste i Evigheten förbanna sina föräldrar, emedan dessa Barn måste Med hunger, nakenhet, fattigdom och Elände Umgälla <sid12> sina föräldrars hordoms synder, men nu ville icke Judarne erkänna att de voro uti andeligt afseende hor-Ungar, eller att de hade Djefvulen till Fader och Verldens horkona [<till> överstrykt ord] den Babyloniska skökan till Moder, emedan de voro syndens Trälar: Utan de Mente, att de hade Gud till Fader, och Hans utkorade Brud, den trolofvade Församlingen till Moder; Och uti samma villfarelse famla alla <sid13> Judar, som hafva en död Tro, ty vi måste lägga noga Märke till, att Frä[.]saren här talade till de Judar, som trodde på honom. detta betygar Aposte[-]len Johannes Uppen[-]barligen uti förenämde 8: 31, Att Frälsaren talade med den delen af Judarne, som trodde på honom: Alltså trodde dessa Judar på Frälsaren, Men det var en död Tro, som icke kunde befria dem från syndens Herravälde, emedan sanningen <sid14> icke hade gjort dem fria. Nu är till märkandes, att ingen är så nogran[n], Att iaktaga Alla bruk och Ceremonier, som Judarna eller de så kallade Nådatjufvarna, som tillegna sig Guds nåd Utan Ånger och bättring. När de sade till Frälsaren: vi hafva en Fader, Nemligen Gud, så trodde de verkeligen, att de voro Guds barn. Men hvarifrån hade de fått den Tron, Att de vore Guds Barn? Jo <sid15> den Tron eller den inbillningen hade de fått af den Fadren Djefvulen. först och främst hade de fått den inbillningen att de voro födde af Christeliga föräldrar och Emedan deras Stamfader Abraham var en Gudfruktig man, så mente Judarne, Att Abrahams Gudsfruktan skulle hjälpa dem till Salig[-]heten. Men ehuru Christendomen förändrar Menniskans Natur, så att Zeths barn, som bråddes[?] på sin from[-]ma Fader, kallades för Guds Barn <sid16> emedan de lydte sin Gudfruktige Faders förmaningar och lärdomar: så hafva vi dock flera Exempel på Ogu[-]daktiga Barn, som blifvit födde och Upfostrade af Gudfruktiga Föräldrar, till Exempel Israel hade Ogudaktiga Barn, ehuru han sjelf var en from och Gudfruktig Man. David hade också Ogudaktiga Barn, ehuru han sjelf var en [<en> upprepnig] Christen. Men tyvärr Christendomen går icke arf <sid17> Och derföre kunna icke Ogudaktiga Barn lita på sina föräldrars Gudsfruktan. Men den, som har en död Tro, vill gärna berömma sig deraf, Att [han] har christeliga föräldrar. han Menar eller inbillar sig, Att föräldrarnes Gudsfruktan skall bidra till Barnens salighet. Men lita intet på dina Föräldrars Guds[-]fruktan. den hjälper dig intet, om Du icke följer deras goda Exempel och lär<sid18>domar: ty Frälsaren sade till Ju[-]darne, som litade på sin Stamfader Abrahams Guds[-]fruktan[:] voren I Abrahams barn då gjorden I A[-]brahams gerningar. Det

andra kännemärket på en död Tro, är brist på Synnda[-]kännedom. De Judar, som trodde på Christum, vis[s]te icke, att de vore Trälar; de kände icke sitt djupa syndaför<side19>derf: de ville således icke erkänna att de voro ofrie uti Andeligt afse[-]ende. Väl påstå verlden[s] vise, Att Menni[-]skan har en fri vilje Uti Andeligt afse[-]ende; Men Paulus bevisar, Uti Romarens 7 Capitel, Att Menniskan måste vara en Träl uti Andelig Måtto, till dess Sonen gör henne fri genom Försoningen eller Rättfärdiggörelsen. Han säger nemligen[:] utan Lag var synden död, men <side20> När Budordet kom fick synden lif, och grep mig fången i syndens lag, och drap mig dermed d.v.s. före väckelsen kände icke Apostelen till Någon synd. Han vis[s]te engång, att det var en stor synd att förfölja de Christna. Men när Budordet kom, Upväckte det i Mig All begärelse d.v.s. När Samvete[t] blef väckt, då först fick han känna de Onda begärelser[-]na, som Upstiga <side21> från köttet. Och dessa begärelser, dessa Onda tankar; dessa Satans anfäktningar, som den väckte syndaren måste känna inom sig, griper honom fången i syndens Lag; så Att han icke kan tänka eller begära Annat än det som är syndigt, och Ogudaktigt. och deruti består just den Andeliga Träl[-]domen, Att den som har en död Tro, kan icke strida emot sina onda tankar, och onda begärelser, utan lefver som en <side22> Hedning, fastän han tror sig vara en Christen: han super och Tror; han svär och tror, han slåss och tror, han horar och tror, han håller Krog och tror; han är Gerig och Tror, han hatar de christna och Tror; och hvad Tror han? Jo, Att Gud är Nådig, Att han skall blifva salig, Att han, såsom Krögare, fyllhund, och svärjare, hat[-]full inbilsk och högmodig, grym och gerig, skall få stiga in i <side23> himmel[-]riket, utan Ånger, utan battring [bättring]; Utan helgelse; Och fastän han sjelf icke vill erkänna sina egna horungar, eller draga försorg om deras Upfostran; så tror han ändå, Att Gud skall erkänna Djefvulens horungar för sina Barn: Han vill icke Alls erkänna, att han i andeligt afse[-]ende, är en horunge: vi äro icke oäg[-]ta födde; sade Judarne: vi hafve En Fader, <side24> Nemligen Gud. Men hva sa Frälsaren åt dessa Djefvulens horungar, som trodde sig vara Guds Barn. I ären af den Fadren Djefvulen, Och I gören det i hafven sett när Eder fader. Allt det[-]ta passar just på dem, som hafva en dod [död] Tro, Att de Nemligen Äro Trälar under synden, och i Andeligt afseende Djefvulens horungar, emedan deras Fader Djefvulen, som kramar <side25> den Andeliga horans Israels Bröst har lärt dem, att vara Gudfruktiga i Kyrkan, och Ogudak[-]tiga på Krogen, att välsigna i Kyrkan och Svärja bakom Kyrkan, att sjunga Psalmer i kyrkan och sjunga horvisor bakom kyrkan, Att vara Ärliga i Kyrkan, och oärliga bakom Kyrkan, Att vara dygdig i kyrkan, och hora bakom kyrkan. Allt detta har Nå[-]datjufven lärt <side26> af sin Fader: Ty Frälsaren sade till de Judar, som trod[-]de på honom: I gören det I hafven sett När Eder Fader, Och fastän de I början icke förstodo, hvilken Fader han Mente: så Måste dock Frälsaren till slut säga dem rent ut: Att de voro af den Fadren Djefvulen emedan de buro ett dödligt hat till Jesum och foro efter, att döda honom.

Detta Nådatjuf<side27>varnes Andeliga hat känna de icke till Ty de sade: ho far efter Att döda dig? de ville icke erkänna, att de hyste ett sådant Andeligt hat till Frälsaren och hans Lärjungar. Men det blef nog snart synligt, att de verkligen ville dräpa Frälsaren; ty så snart Frälsaren började tala om sin

Gudomliga Natur, togo de opp Stenar, för att kasta på honom. I sjelfva verket, är det ingen Menniska, som icke har <sida28> burit hat till Frälsaren: Men den som är Andeligen blind, han vet sig Alldrig hafva hatat Frälsaren, Och derföre påstå alla Nådatjufvar, Att de älska Frälsaren, på samma sätt som Petrus före fallet. men det syntes nog, när hans Tro och kärlek skulle komma på prof, Att han blef be[-]dragen på sitt Eget hjerta; ty hade han verkligen haft en rätt kärlek till Frälsaren, skulle han icke hafva förnekat honom <sida29> Men den som blifvit alfvarligen väckt, känner verkligen, att han verkligen bär ett andeligt hat till Frälsaren; Och der[-]före kan han icke Tro, Att Frälsaren kan förbarma sig öfver en Fader[-]mördare som störtat sin egen Skapare i afgrunden. Ty just för de Ogudaktiga Barnens skull Måste Frälsaren utstå Helvetets ångest. Den väckte känner äfven Att han är en Syndens Träl, och derföre bor [bör] han gifva akt på Frälsa[-]rens ord: Om Sonen gör Eder frie: så ären i verkligen frie. Sonen har nemligen rättig<sida30>het [rättighet], att befria Trälarn[e] Om de nemligen vilja bli befriade från det Andeliga slaveriet. Men ingen kan vilja bli frigjord, som icke känner, huru olycklig han är, då han måste vara en Djefvulens och verldens Träl. Den som sukkar under Träldomens ok, skulle gerna vilja bli fri, Men den som älskar synden, han tycker sig vara lycklig nog såsom Syndatjenarre. Och en sådan blir genast ond, om Någon kommer och kallar honom för Träl. Vi hafve alldrig någons Trälar varit, sade Judarne <sida31> På samma sätt mena Alla Nådatjufvar, att de Alldrig varit syndenes Trälar. Men den som har ett väckt sam[-]vete, känner nog, att han har varit och är en ussel Träl; och derföre längtar han Med suckar, böner och Tårar, efter den Saliga stund, då Sonen gör honom fri. Ja efter friheten längta Alla Ångerfulla och botfärdiga Själur; efter friheten längta Alla Olyckliga Trälar, som hafva ett förkrossadt hjerta. Och vi skola hoppas Att Sonen gör dem <sida32> fria, Om de icke få lust, att vända om till Träldoms huset när vägen till det förlofvade landet, blir dem för lång och besvärlig. Ty de[n] som vill blifva verke[-]ligen fri, han måste göra en lång och besvärlig resa genom denna Verldenes Öken; han Måste Under Mosis ledning, vandra af och an, för sin otålighets skull, och för sitt knor[-]rande emot Herran då han icke genast kommer fram till det förlofvade landet. Egenrättfärdigheten drifver honom hit och dit, ehuru han vill komma snart till det förl[ofvade] landet

— Original svenskspråkig predikokoncept / Pekka Raittilas arkiv / Uleåborgs landsarkiv /